

CVIČEBNÍ LISTY.

Priloha „Vojenských Rozhledů“.

Číslo 4.

Ročník III.

Stabní kapitán generálního štábu Jan Polívka:

Úprava terénu.

Účelem konkrétních příkladů úpravy polního opevnění jest:

1. Uceliti pojmy — někdy dosti nejasné — o polním opevnění;
2. zdůrazniti zásadu opevněného prostoru proti dřívějším zásadám opevněné linie;
3. ukázati na mohutnost práce, potřebu materiálu, nářadí a času při polním opevnění;
4. vytyčiti zásadu, že hlavní zbraně budují samy svá opevnění a že technická vojska jsou pouhými pomocnými orgány;
5. dospěti k poznatku, že opevňovací technika jest pouhým výkonným prostředkem opevňovací taktiky a že podkladem organisace terénu jest správné využití terénu.

Cvičení mají tato temata:

1. Organisaci opěrného stanoviště (elementární práce);
2. všeobecně prospěšné práce ve středisku odporu (organisace střediska odporu);
3. všeob. prosp. práce v plukovním úseku (organisace plukovního úseku);
4. všeob. prosp. práce v oblasti divise (organisace divisií oblasti);
5. volbu posice pro divisi v terénu podle mapy;
6. spojení a spoj. službu v divisi a armádě za obrany.

Potřebné mapy: 1:200.000 . . . Opava, Trenčín (event.)
1:75.000 . . . č. 5160 a 4161 (nutné)
1:25.000 . . . č. 4160/2, 4160/4, 4161/1, 4161/3
(event.)
1:10.000 . . . vál. hra Těšín (event.).

1. Organisace opěrného stanoviště. — Elementární opevňovací práce.

Část I.

Námět.

I. Povšechná situace.

Vlastní armáda shromažďuje se na severní Moravě pod záštitou krycích jednotek v linii Těšín—Jablunkov a dále na jih, kde bojují s nepřítelem v linii Girowa trig. 839—Jablunka—pass kota 639—Koscielki Berg kota 956. Nepříteli se nepodařilo, ačkoliv podnikli mohutné útoky, prorazit na tomto místě linii našeho krytu.

V prostoru Jablunkov—Těšín, jenž byl doposud nepřítelem zanedbáván, jeví se od včerejšího dne zvýšená činnost průzkumných částic; naši letci hlásí soustřeďování značnějších sil (asi 1 divise) v okolí Bielitz—Biala (ca 30 km záp. od Těšina) a zesílený železniční ruch na trati Krakov—Bielitz a Varšava—Bielitz.

Na vlastním pravém armádním křídle (jiho-záp. od Jablunkovského průsmyku — Jablunkapass —) .... klid.

Hlavní velitelství obává se nepřátelského obchvatu ve směru Těšín—Frýdek—Hranice (ca 50 km na jiho-východ od Frýdku v linii Těšín—Frýdek) a zesílilo naši armádu 25. záložní pěší divisi, která byla shromážděna dne D—1 v prostoru Frýdek—Mistek.

Stanoviště armádního velitelství (velitelství krytu), jakož i divisiho velitelství od dne D—1 .... Frýdek.

II. Podrobná situace.

a) Armádní velitelství rozhodlo, aby 25. záložní pěší divise (složení jako normální pěší divise) připravila a obsadila co nejdříve zachytnou pozici ve všeobecné linii hlavního odporu Frýdland—Dobrau—Svílečků a uzavřela tím komunikace ústící do Frýdku s hlavním okruhem na směr Těšín—Frýdek. Přední stráž záložní divise poslány k všeobecné linii Holczina—Bach—Milgoth—Ostravica.

b) Velitelství 25. záložní pěší divise rozhodlo se zaujmouti obranné pozice třemi pluky vedle sebe v první linii a to:

1. zál. brigádou (50. a 51. pěš. pluk) na sever od silnice (incl.) Moravka—Skalitz—Frýdek; 52. pěš. pluk za velení velitele 2. zál. brig. jižní část obranné linie.

Divisi zálohu tvoří 53. pěš. pluk v prostoru Frýdek, jenž dodá posádku předním strážím v úhrnné síle dvou praporů.

c) 50. pěš. pluk obsadil podle rozkazu velitele 1. zál. brigády střediska odporu:

Dobrau (Dobrá) incl. trig. 385, silnice a železnice);

Skalitz (incl. koty 408) a

Neuhof (incl. koty 320) za podpory dělostř. oddílu I. (25 v pozici na východ od Křížové.

d) II 50 prapor vytvořil podle rozkazu velitele praporu 3 opěrná stanoviště:

Trig. 385 (2 čtyři těžkých kulometů s vel. kulometné rotou; komunikační uzel a východní část Dobrá (1 četa těžkých kulometů); západní část Dobrá (křížovatka silnice a železnice).

Opěrná stanoviště na křídlech praporu udržují spojení se sousedními středisky odporu (na levém křídle je opěrným stanovištěm pravého křídla sousedova kóta 348 Vrchy).

III. Předmět studia.

Organisace opěrného stanoviště Dobrá trig. 385 a jeho vybudování:

a) mimo dotyk s nepřítelem;

b) v dotyku s nepřítelem.

Část II.

Studium organisace opěrného stanoviště Dobrá trig. 385 a jeho vybudování mimo dotyk s nepřítelem.

I. Všeobecné úvahy.

Při řešení jakékoliv opevňovací úlohy nezapomeňme, že opevňování jest v podstatě problémem taktickým, a že jen jeho provádění v terénu je problémem technickým, proto zkoumáme

jako při všech úlohách taktických také při opevňování nejdříve z á-
k l a d n í p r v k y, jež nás vedou k rozhodnutí; jsou to: zprávy o ne-
příteli, vlastní úkol, terén a síly (živé i materiální), jimiž disponu-
jeme.

a) N e p ř í t e l: jsme s dostatek zajištění vzdáleností (20—30 km)
a krycími jednotkami, takže tato složka nepřichází zatím vůbec
v úvahu.

b) V l a s t n í ú k o l: povšechný úkol, daný armádním velitel-
stvím divisi, byl dojista rozkazy vydávanými podřízenými velitel-
stvy vždy podrobněji a podrobněji rozebírán; velitel praporu —
poslední nadřízený velitel naší roty — byl by jej vyjádřil pro opěrné
stanoviště na trig. 385 Dobrá asi takto:

„V mezích úlohy praporu: přehraditi silnice vedoucí z Těšina
a Moravky (resp. Krušná) na Frýdek ve výši Dobrá, připadá opěr-
nému stanovišti úkol h á j i t i k o t y 385.“

Co to znamená „hájit koty 385“? Rozvedme tento stručný od-
borný rozkaz. Jím se ukládá veliteli roty povinnost, aby

a) zastavil svým čelem nepřátelské útoky, které by se projevíly
ve směru Podlesí—Neuhof, t. j. obchvatné pohyby nepřítele proti
Neuhof prováděné využitím lesů severně od silnice Vojkovice—
Dobrá.

b) aby podporoval bočnou palbou opěrné stanoviště u železniční
stanice Dobrá, které uzavírá přímo scestí silnic vedoucích na Frýdek
a udržoval s ním spojení.

c) aby udržoval spojení s levým sousedem (opěrné stanoviště
kóta 348 Vrchy a podporoval jej případně bočnou palbou.

d) aby zajistil kulometnou účinnou palbu ve směru na Noscho-
vitz a planinu Bukovskou.

e) aby zabránil nepříteli vniknouti do mezer na svých křídlech.

K zesílení činnosti ad a), b) a d) dostal velitel roty od velitele pra-
poru 2 čtyř těžkých kulometů za velení velitele kulometné roty.

Úlohy sousedních opěrných stanovišť byly nesporně formulo-
vány tak, aby i tato stanoviště podporovala bočnou palbou čelnou
činnost opěrného stanoviště: Dobrá trig. 385.

c) Ú v a h y o t e r é n u: trig. 385 je tupá kuželovitá vyvýšenina,
která spadá svahelem dosti přehledným směrem k železniční stanici
Dobrá (54 m na 700 m délky); k severu, k severo-východu a severo-
západu snižuje se povlovně odkrytým terénem ku kotě 348 (37 m na
1100 m), ku Pazdierně; ještě přehledněji jeví se nám otevřený terén
na jiho-východ směrem Bukovsko a ke kotě 347 (1:30), kterážto pla-
nina jest z trig. 385 ovládána úplně výhledem i palbou spolu se sil-
nicí na Moravku.

Na východ ovládá trig. 385 terén jen na poměrně krátkou vzdá-
lenost a to pro les ležící na sever od silnice Vojkovice—Dobrá, jehož
okraj se přibližuje k temeni koty místy až na 700 m. Nutno však po-
dotknouti, že lesní průseky tohoto neschůdného terénu jsou polo-
ženy ve směru čelné palby a výhledu opěrného stanoviště.

Rovněž ze severu jest skryté přiblížení nepřítele umožněno te-
rénem na 900 m.

Celkem vzato, lze ovládati z trig. 385 přímou palbou celý terén
v okolí průměrně 800 m, což vyhovuje zásadním podmínkám opěr-
ného stanoviště hlavní posice.

d) V l a s t n í s í l y: velitel opěrného stanoviště, t. j. velitel pěší
roty musí v příkázaném terénu umístiti prvky podřízených sil.

II. Organise opěrného stanoviště. (Viz příl. 1.)

Když jsme seznali prvky svých sil, musíme se snažiti přenést je do terénu tak, abychom jich co nejlépe využili, jimi co nejvíce šetřili — toť výhoda i účel obranného postavení. Nezapomeňme však nikdy, že způsob naší práce musí býti volen tak, aby opěrné stanoviště bylo nejen v každém okamžiku schopno obrany, nýbrž i aby jeho obranné vlastnosti byly již od prvního okamžiku zaujetí posice pokud možná největší a aby byly postupnou prací ve vzájemně úměrném poměru zdokonalovány.

V čem spočívá síla obrany? V palbě! Co nám umožňuje účinnou palbu? Výchled a úkryty bojových stanovišť.

Bude tudíž první práce velitele opěrného stanoviště směřovati k volbě a zajištění pozorovatelení palebných postavení (přírozené nejdříve kulometů těžkých a lehkých, jelikož jejich palební mohutnost jest největší).

Palba musí býti řízena jak přímými veliteli, tak i jejich představenými, aby se nerozplynula v samostatné bezcenné akce jednotlivců; veliteli musí býti dána možnost, aby své úsilí mohl soustředit v libovolném čase a místě své obranné organizace. Toť důvody, proč budeme se dále věnovati úpravě komunikací a spojení.

Posádka musí býti chráněna při palbě a v klidu před nepřátelskými střelami; proto obrátíme potom svoji pozornost k vybudování krytů.

Konečně zvýšíme zranitelnost útočícího nepřítele a bezpečnost posádky vhodným položením překážek před své palebné prvky.

Nesmíme však míti za to, že vyjmenované pořadí prací tvoří ztrnulou kostru pracovního plánu. Naopak, všechny 4 prvky organizace se během celého postupu prací v opěrném stanovišti téměř najednou zdokonalují; ovšem hledíme vždy dospěti k nejvyšší dokonalosti v pořadí právě uvedeném.

A. Pozorovatelná a palebná postavení; rozmístění sil.

Při stanovení palebných míst pro své prvky sil budeme se snažiti, abychom jich co nejvýhodněji takticky využili. Palebný úhel našeho opěrného stanoviště jest značný, téměř 270°; nesmíme rozdělit své prostředky palby stejnoměrně; soustředíme je ve směru svého čela. Nezapomeňme však, že náš obranný systém nesmí býti ztrnulý, nýbrž polyblivý; proto si ponecháme pokud možná nejvíce sil jako zálohy pro protiútok — v našem případě, kde palebný prostor jest tak rozsáhlý, neuspoříme asi více než jednu četu.

1. Pozorovatelná pro velitele opěrného stanoviště.... nebude přímo na trig. 385, nýbrž posuneme ji trochu kupředu, abychom mohli dobře pozorovati celý terén podél silnice Dobrá—Pazdierná až k lesu kóta 336.... viz P. V.

2. 1. četa těžkých kulometů.... bude míti za úkol, aby zabránila nepříteli vyraziti z lesa kóta 336 — kóta 347 ... viz č. t. k 1. Umístíme ji na vojenském hřebenu koty 385, jelikož působí čelnou palbou.

3. 2. četa těžkých kulometů.... podporuje bočnou palbou činnost pravého souseda s hlavním směrem palby na Bukovsko... viz č. t. k 2. Umístíme ji na okraji lesika na jižním svahu

koty 385; zabraňuje palbou vstup do mezery mezi oběma opěrnými stanovišti 1. linie našeho střediska odporu.

4. Pozorovatelná pro velitele kulometné roty... bude sloučena s pozorovatelnou velitele opěrného stanoviště.

5. Družstvo lehkého kulometu 1. čety.... dostane za úkol, aby podporovalo bočnou palbou činnost opěrného stanoviště Vrchy kóta 348 a chránilo levý bok vlastního opěrného stanoviště.... viz l. k. 1 (posice na odvráceném svahu; zabraňuje palbou nepříteli vstup do mezery mezi oběma středisky odporu).

6. Družstvo lehkého kulometu 2. čety.... prodlouží palbu těžkého kulometu 1. čety směrem k severu... viz l. k. 2 (posice na svahu k nepříteli).

7. Družstvo lehkého kulometu 3. čety.... zesílí činnost těžké kulometné čety č. 1 a 2 směrem čelné palby opěrného stanoviště — viz l. k. 3 (posice na svahu k nepříteli).

Počítáme-li se středním rozsevem kulometu 60°—80°, seznáme, že rozmístěním kulometů podle způsobu vytčeného ad 2—7 byla organizována palba po celém vlastním palebném poli našeho opěrného stanoviště a zesílena bočnou palbou palební mohutnost našich sousedů; prostor rozprostírající se před naším čelem — nás přímo ohrožující — jest pod palbou dvou těžkých kulometů a jednoho lehkého.

Nyní bude třeba, abychom těchto jader své palebné síly chránili a abychom jejich palebnou možnost doplnili puškovou palbou do zakrytých prostorů a na křídlech ji prodloužili a ucelili palbou jednotlivého pěšáka. Užijeme k tomu zbývajících družstev bez lehkých kulometů, vytvořivše si z nich také zálohy nezbytné k protiútokům.

Tím povstanou v našem opěrném stanovišti opěrné body, jež budou odpovídati organickému svazku našich čet:

- a) Op. bod 1. čety: družstvo d 1 jako záloha pro protiútoky v posici na odvráceném svahu, udržuje spojení s levým sousedem, chrání mezeru mezi kotou 385 a 347 (Vrchy).

Družstvo d 2, ochrana levého boku opěrného stanoviště, působí palbou puškovou do mezery mezi l. k. 1 a l. k. 2.

Pozorovatelná velitele čety u l. k. 1.

- b) Opěrný bod 2. čety: družstvo d 3, záloha pro protiútoky ve směru Pazdierna, přímá ochrana č. t. k. 1.

Družstvo d 4, přímá ochrana l. k. 2; působí palbou puškovou do mezery mezi l. k. 2 a č. t. k. 1.

Pozorovatelná velitele čety u l. k. 3.

- c) Opěrný bod 3. čety: družstvo d 5, d 6 působí palbou puškovou do mezery mezi č. t. k. 1. a č. t. k. 3. a zesiluje palební mohutnost v hlavním obranném směru; chrání pozorovatelnu velitele op. stanoviště;

pozorovatelná velitele čety u l. k. 3.

- d) Op. bod 4. čety: družstvo d 7 chrání č. t. k. 2, působí palbou puškovou do mezery mezi l. k. 3 a č. t. k. 2, spolupůsobí palbou v hlavním obranném směru.

Družstvo d 8, ochrana pravého křídla op. stanoviště, rozšiřuje případně palební pole č. t. k. 2 ve směru jihozápadním (v posici na odvráceném svahu).

Družstvo d 9, záloha pro protiútoky na pravém křídle v posici na odvráceném svahu.

Pozorovatelná velitele čety u d 8.

- e) Obě kulometné čety tvoří dva samostatné opěrné body.
- f) Velitelské roje pěší a kul. roty budou umístěny na odvráceném svahu nedaleko P. V., přičleníme je i s P. V. v opěrný bod 3. čety .... viz v. r.
- g) Roje hospodářské budou podle rozkazu velitele praporu a pluku patrně sjednoceny a to jednak v hostinci na silnici k Frýdku (munice), jednak v nejbližších osadách na východním okraji Frýdku (proviant), odkud bude prováděno příslušné zásobování podle rozkazu nadřízených velitelů. Péče o sjednocené hospodářské roje vymyká se pravomoci velitele opěrného stanoviště resp. příslušných rot.

Jak bychom nyní takticky ocenili organizaci našeho opěrného stanoviště? Celkem vzato rozmístili jsme své čety pěší ve 4 opěrných bodech vedle sebe, dva opěrné body těžkých kulometů ve druhé linii, ponechavše si 3 družstva — úhrnná síla jedné čety — v různých opěrných bodech jako zálohu pro protiútoky druhé a třetí linie.

Terén nás přinutil k volbě většiny posic na svahu k nepříteli, neboť jsme povinni zajistiti si držení vojenského hřebenu koty 385, jenž je zároveň jediným místem dobrých pozorovatelů. Mohli jsme tak učiniti, jelikož blízkost lesa — na mírně skloněném svahu — zabráni nepříteli přímé pozemní pozorování palebného účinku do okamžiku, kdy překročí jeho západní okraje.

Předvídáme-li komunikační spojení svých zákopových prvků v prostoru opěrného stanoviště, povstanou nám 3 zákopové linie.

Pásmo pozorovatelů se nachází v linii 2; jest tudíž přirozeno, že pásmo mezi linií 1—2 bude naším pásmem odporu, linie 3 pak všeobecnou linií našich záloh, z níž budeme čerpati nových sil a úspěchů dobře promyšlenými protiútoky. Odpor v pásmu mezi liniemi 1 a 2 bude se koncentrovati v linii 2, bude tedy možno, abychom předvídali případné přeložení obranných prostředků z linie 1 do linie 2 (viz „Komunikace“).

Celkové rozpětí našeho opěrného stanoviště je asi 600 m v průměru, což odpovídá prostoru, který lze prostředky jednoho velitelství roty úspěšně ovládati.

(Budoucně dále)

Přípravka pro Válečnou školu.

Stabní kapitán generálního štábu Libor Vítěz:

Řešení námětu čis. 15.

I. Jak kantonuje 1. p. d. v okolí přerovském.

Učlenění vyšší jednotky za kantonování vyplývá z její dřívější a budoucí pochodové sestavy, z toho, jaká ubytovací místa jsou k dispozici, a povšechné situace.

O své pěší divisi nevíme, odkud přišla, a lze nám proto předpokládati, že pochodovala do Přerova tak, aby byl její odchod směrem na Mor. Hranice co nejsnazší. Jsouc vzdálena od nepřítele ještě asi 70 km, poskytne zajisté svým zbráním a službám jak za pochodu, tak i za ubytování veškeré možné pohodlí a vykoná svůj účel pochodem jen po dobrých pochodových cestách.

Pohlédneme-li však na mapu, vidíme, že se právě středem pochodového pásma naší divise vine od Morav. Hranic až do Přerova Bečva, která jest sice překážkou jen podélnou, přesto však značnou. A tu musíme hledati odpověď na otázku, zda máme pochodovati jen po jednom jejím břehu, a po kterém, či nebylo-li by možné, abychom, nevšímajíce si vůbec této řeky, pochodovali po celé šíři svého pásma?

Jsmo daleko od nepřítele a podle námětu jest náš pochodový směr až do Mor. Hranic zcela určitý a teprve odtud nejistý, buď na N. Jičín nebo na Val. Meziříčí. V tomto případě nám tedy Bečva nepřekáží. Což kdybychom však, pochodující ve dne po obou březích do Mor. Hranic, dostali znenadání rozkaz, abychom změnili ihned směr a šli na příklad přímo do Val. Meziříčí; nebyla by nám Bečva ani zde žádnou překážkou?

Nepočítajíc přerovský železniční most, je od Ústí (Austy 4 km na jihovýchod od Mor. Hranic) až po Dluhonice (Dluhonitz asi 2 km západně od Přerova), při délce toku 32 km 7 mostů, jedna lávka a několik brodů. Na necelých 5 km připadá tedy jeden most. A proto najdeme-li v pásmu asi 12 km širokém (což by souhlasilo s daným úkolem a povšechnou situací naší divise) po obou březích dobré průběžné silnice, můžeme jich směle využiti. Takové pochodové cesty by byly:

1. Na sever od Bečvy:

a) Silnice z Radvanic (Radwanitz asi 6 km severovýchodně od Přerova) přes Veseličko (Weselitschko), Dolní Oujezd (Unt. Aujezd) do Loučky (Lautschka) a odtud zpola obyčejná, zčásti lepší polní cesta a konečně silnice do Podhoří (Podhorn), Hrabůvky a Velké (Welka). Neustále, vždy však jen s mírným výškovým rozdílem, stoupajíc nebo klesajíc, vine se tato pochodová cesta po plochých částech jižních svahů Oderských hor a hodí se dobře pro noční pochod pěších a soumarů, méně však pro povozy.

b) Silnice Přerov—Lipník—Hranice je skoro celá v rovině, má jen na několika málo místech slabé stoupání a je vůbec naší nejlepší komunikací. Kdyby nebyla u Bečvy a nevedla blízko důležité dvojkoľejné železniční tepny, hodila by se výborně pro noční pochod všech našich zbraní a služeb. Z nauky o užívání pozorovacího letectva v noci vyplývá však, že na př. letectvo, které podle námětu koná i v noci průzkumné lety nad údolím Bečvy, využívá nepochybně jak řeky, tak i dráhy, jako orientační pomůcky a poletuje proto vždy též nad naší silnicí, o níž právě jde. A proto bychom mohli poslati po ní jen menší jednotky služeb nebo krátké trény pěších vojsk, což by nebylo na př. letcům vůbec nápadné, neboť pochody podobných krátkých vozových proudů jsou v této části etapy, zvláště v noci, jistě velmi častým zjevem. Nejlépe by ovšem bylo, kdybychom této silnice pro svůj pochod vůbec neužili.

2. Na jih od Bečvy:

c) Silnice z Raclavic (Ratzlawitz 5 km severovýchodně od Přerova), Sušicemi (Suschitz asi 2 km na severovýchod od Raclavic), Karlovým dvorem (Karlshof), Týnem (Thein 2 km jihovýchodně od Lipníka) a odtud až do Hranic udržovaná vozová cesta v lese na jižním břehu Bečvy, vzdálená průměrně 500 až 1500 m od řeky. Hodí se pro pěší jednotky a lehčí povozy, ale má tu nevýhodu, že jde poblíž Bečvy a že je proto vzhledem k nepřátelskému letectvu pro noční pochod, zvláště na nezalesněných místech, celkem nevýhodná. Jestliže jí vůbec užijeme, tedy jen pro nějaký kratší proud.

d) Silnice z Raclavic—Pavlovicemi (Pawlowitz)—Lhotou—Týnským lesem (Theiner Revier) do Zbrašova (Zbraschau) s odbočkami do Valšovic (Walschowitz) a Paršovic (Parschowitz). Vede po hřbetu mírné podélné vyvýšeniny, rozprostírající se mezi Přerovem a Hranicemi, je krátká a hodí se pro noční pochod jakékoliv z našich pochodových jednotek.

e) Silnice ze Želátovic (Želatowitz, asi 3 km východovýchodojižně od Přerova)—Pavlovicemi (jižním okrajem)—Hradčanami—Šišmou—Radotínem—Soběchleby do Rakova.

f) Silnice z Horních Moštěnic (Ober Moschtienitz asi 4 km jižně od Přerova)—Beňovem (Beniow)—Dřevohosticemi (Dřewohostitz)—Horními Nečicemi—Biškovcemi (Bischkowitz) do Opatovic.

Obě tyto silnice jdou někde údolím, jinde po plochých hřebetech. Pro naše pochodové potřeby mají však přibližně tutéž cenu jako silnice d) až na to, že silnice e) jest hodně klikatá a má ze všech tří silnic zmíněných v tomto odstavci nejvíce stoupání a klesání. Proto nebudeme po ní v noci pochodovati.

Zkrátka, v noci budou pochodovati středem našeho pásma jen nepatrné částice, kdežto hlavní vojska divise, rozdělená ve dva nestejně díly, budou pochodovati po obou okrajích. Na severu část pěších jednotek a na jihu valný voj se službami.

Jelikož se severní pochodová dráha vine stále podél lesů a protože je pásmo jižně Bečvy hodně zalesněné, lze i ve dne pochodovati po obou březích. V tom, jak bychom užili cest hlavně jižně řeky a kterak bychom se zřetelem k denní činnosti nepřátelského letectva uspořádali svůj pochod, byl by však velký rozdíl. Pro stručnost upustíme od podrobnějšího rozboru a spokojíme se poznatkem nejdůležitějším, že totiž těžiště pochodu zůstane i za dne na jižním břehu.

Z budoucího pochodového tvaru vyplývá tedy, že 1. p. d. bude kantonovati v okolí přerovském v širokém učlenění, připouštějícím pochod jedné části pěších prvků na sever, a hlavních vojsk se službami na jih od Bečvy.

A teď prostudujeme ubytovací prostor u Přerova se zvláštním zřením k ubytovacím místům a snadnému zaujetí budoucí pochodové sestavy. Při tom nebude třeba, abychom se rozepisovali o Bečvě, dělíci náš ubytovací okrsek na dvě části, jako o nějaké vážnější překážce. Mluvili jsme o ní již při studiu silnic. Horší je, že vyjmajíc velitelství divise, nesmí podle námětu žádná jiná jednotka kantonovati v Přerově. Náš ubytovací prostor je však na okraji bohaté Hané a pouhým pohledem na mapu rozeznáme v něm mnoho velkých vesnic, takže nemusíme přebročit ani těch sto čtverečních kilometrů, jichž je v podobné krajině pro pohodlné kantonování nějaké vyšší jednotky přibližně třeba.

Vesnice související spolu cestami a sdružené ve skupiny, které by měly jak dobré spojení s Přerovem, tak i příznivé podmínky pro pochod na Mor. Hranice a mohly pro kantonování pojeti více než jeden pěší pluk nebo s ním co do ubytování rovnocennou jednotku, byly by od severu na jih asi tyto:

1. Sobischek (asi 6 km na sever od Přerova), Buk, Radvanice, Prosenice (G. Kl. Prossenitz).

2. Předmostí (Przedmost, ihned na sever od Přerova), Popovice—Vináry (Winar)—Lýsky (Leysek).

3. Roketnice (Roketniz, 4 km na severozápad od Přerova), Dluhonic (na západ od Přerova).

4. Raclavice (Ratzlawitz, 5 km na severovýchod od Přerova), Grimsthal (na západ od Raclavic), Koslowitz, Tutschin (jižně od Raclavic).

5. Zelátovice, Podoly, Pruss, Czech.

6. Horní Moštěnice (Ober Mostienitz, 4 km na jih od Přerova), Beňov (Beniow, 2 km na východ od Hor. Moštěnic).

7. Újezd (Aujezd asi 2 km na jihovýchod od Přerova), Lověšice (Lowieschitz), Bochoř.

8. Vežky (Weschek, asi 5 km na jihojihozápad od Přerova), Vlkoš (Wlkosch).

Úhrnem osm prostorných skupin, což jest více než vskutku potřebujeme pro svou divisi.

Závěr našeho studia o ubytování 1. p. d. v přerovském okolí bude mít tyto podstatné rysy:

Podle námětu:

Čelo divise má býti na čáře Radvanice—Raclavice a Tučina.

Vyjmajíc velitelství divise, nesmí býti v Přerově nic ubytováno.

Vzhledem k pochodu na Mor. Hranice:

Pěchota budiž co nejdále vpředu, aby mohla, bude-li to třeba, co nejdále pochodovati.

Se zřetelem ke komunikační síti mezi Přerovem a Mor. Hranicemi:

Členění do šířky. Valný voj se službami jižně Bečvy. Část pěších jednotek severně této řeky.

Se zřením k spojení a spojovací službě.

Žádná jednotka nechť nekantonuje příliš daleko od Přerova.

Pro denní a noční činnost nepř. letectva pozorovacího a bojového.

Prostorné a proto méně nápadné ubytování. Nepřetížiti jednotlivých obcí. Promísiti pěchotu s dělostřelectvem.

Vzhledem k Bečvě:

Ženíjní rotý poblíž mostů.

Ačkoliv si některé z těchto požadavků přímo odporují, nebude nám po tomto stručném, přes to však dosti důkladném studiu ztěžko, abychom pro svou divisi nevynašli velmi snadno nějaký výhodný tvar pro její kantonování. Možných řešení jest zde několik. Abychom však měli pro své další studium jednotné východisko, navrhují toto učlenění:

Brigády vedle sebe, u severní pluky vedle sebe, u jižní pluky za sebou. Dělostřelectvo s pěchotou. Severně od Bečvy jeden pluk severní brigády a některé menší co možná pěší jednotky. Dopodrobna takto:

Velitelství 1. p. d. v Přerově,

Velitelství 1. p. brig. v Prosenicích.

1. p. pl. v Buku, Radvanicích a Prosenicích (velitelství pluku).

2. p. pl. Grimstahl-Raclavice-Tučín. Velitelství pluku v Raclavicích.

Velitelství 2. p. brig. v Horních Moštěnicích (Ober-Mostienitz).

3. p. pl. v Prusích (Pruss), v Čechách a Zelátovicích (velitelství pluku).

4. p. pl. v Beňově (Beniow) a Hor. Moštěnicích (velitelství pluku).

Eskadrona v Podolích (Podoly asi 1 km na východ od Želátovic).

Žen. roty jedna v Kozlovicích (Kozlowitz asi 2 km na severovýchodovýchod od Přerova), druhá v Sobiškách (Sobischek asi 5 km na sever od Přerova).

1. leh. děl. pl. 1 odd. v Prosenicích, 1 v Raclavicích a 1 v Tučíně.

101. hr. děl. pl. 1 odd. v Želátovicích, 1 v Horních Moštěnicích.

Horský děl. oddíl v Sobiškách (5 km na sever od Přerova).

Služby v Újezdě (Aujezd asi 2 km na jih od Přerova), Lověšicích, Bochoři a Vežkách.

(Viz „Průsvítka“ č. 1.)

II. Rozhodnutí velitele 1. p. d. pro kantonování v okolí Mor. Hranic.

Prvním prvkem pro toto rozhodnutí je učlenění pro pochod z Přerova do okolí Mor. Hranic. Probrali jsme je již v první kapitole. Prvkem druhým je další úkol divise, čili její pochod z nového prostoru buď na Nový Jičín nebo na Val. Meziříčí. Náš nový prostor není však námětem podrobněji určen a musíme si jej stanovit přesněji sami. Lze toho dosáhnout tím, že si spojíme jednou přímkou Přerov, jenž jest již středem našeho ubytování, s Novým Jičínem a jinou čarou Mor. Hranice s Val. Meziříčím. Obě linie se střetnou v jednom bodě n e d a l e k o Č e r n o t í n a (Czernotín asi 3 km na jihovýchod od Mor. Hranic) a tento bod by vlastně měl být geometrickým středem ubytovacího prostoru u Mor. Hranic.

Kdyby jím byl skutečně, pak by mohly veškeré naše jednotky pochodovati bez oklik a nejkratší cestou jak do Nového Jičína, tak i na Val. Meziříčí.

Vysunuli-li bychom jej dále k Novému Jičínu, pak by byl pochod našich jednotek do tohoto města sice kratší, avšak při pochodu na Val. Meziříčí musily by se buď všechny jednotky nebo mnohé vraceti. Při jeho změně na Val. Meziříčí bylo by tomu právě naopak. Jediná v podstatě neškodná změna polohy našeho ubytování by mohla být zpět na Přerov. Tu by nebylo pro nikoho ani na Nový Jičín ani na Val. Meziříčí žádných oklik, ale pro všechny v obou směrech delší cesta.

Odpověď na otázku, zdali střed našeho ubytování smí zůstat u Černotína, či máme-li jej přeložit a o kolik nazpět ku Přerovu, dostaneme výpočtem.

Dne 11. října, kdy máme svůj pochod vykonati, vychází slunce asi v 5 hod. 20 min. a zapadá asi v 18 hod. 15 min. Časové rozpětí mezi oběma zjevy je celkem 11 hodin. Odpočteme-li tři hodiny na to, než se setmí a opět rozední, zbude nám pro pochod jen 8 hodin. V noci ujde pěchota za hodinu 3 km a urazí za 8 hodin celkem 24 km. To znamená, že vzhledem k přerovskému kantonování může čelo naší pěchoty dospět nanejvýš do čáry Klagsdorf (4 km na severozápad od Mor. Hranic)—Hlušov (Hleis, asi 3 km na východ od Mor. Hranic)—Horní Těšice (Ob. Teschitz, asi 6 km jihojihovýchodně od Mor. Hranic) a že střed našeho ubytování bude asi v e V a l š o v í c í c h (Walschowitz, asi 4 km jihozápadně od Mor. Hranic).

A nyní, znajíce tento střed, přistoupíme nejdříve k studiu silniční sítě, vedoucí do prostoru u Nového Jičína a od severu na jih začneme s přehledem průběžných pochodových cest.

a) Silnice a polní cesta z Hrabůvky (4 km na severozápad od Mor. Hranic), Velkou (Welka), Neudekem (8 km na severovýchod od Mor. Hranic) skrze Petersdorf (6 km na východovýchodosever od Neudeku) do Suchdolu (Zauchtl). Vhodná vlastně jen pro denní pochod pěších jednotek.

b) Říšská silnice z Drahotuš (Drahotusch 2 km na západ od Mor. Hranic) skrze Mor. Hranice, Boletín (Böltres) a odtud obyčejná silnice skrze Grafendorf, Jasenice (D. Jassnik), kolem suchdolského nádraží do severního okraje Kunewaldu (6 km na sever od N. Jičina). Dobrá, někde výborná, z větší části téměř vodorovná silnice hodící se i za noci pro pochod veškerých našich jednotek.

c) Cesta z Mor. Hranic po Hranickém kopci skrze Kozí Loučky (Litschel 8 km na východ od Mor. Hranic), Heřmanicemi (Hermitz), Dubem (Daub), Polouvsí (Halbendorf), Bernaticemi (Bärnsdorf) do Schönau (asi 2 km na sever od N. Jičina). Je to z větší části dobrá silnice, jinak jen opravovaná nebo neopravovaná a na jednom místě vůbec jen polní cesta s poměrně mírným, ale dosti častým stoupáním a klesáním. Hodí se pro všechny naše jednotky. Pro hrubé dělostřelectvo byla by však zejména za noci hodně nepohodlná.

d) Silnice z Opatovic (5 km na jih od Mor. Hranic) skrze Černotín, Hustopeč (10 km na východovýchod od Mor. Hranic), Katzen-dorf (5 km na severovýchod od Hustopeče) do N. Jičina.

Dobrá, téměř vodorovná a pro všechny naše jednotky vhodná silnice.

e) Za neobyčejné čilosti nepřátelského bojového a pozorovacího letectva mohli bychom zvláště ve dne užití též silnice přes Kelč (Keltsch asi 10 km na jihovýchod od Mor. Hranic), Chorýn (Chorin 6 km na severovýchod od Kelče), Petřikovice (Petrzikowitz, 6 km na severovýchod od Chorýna), Kojetín (Kojetein 4 km na jihozápad od N. Jičina) na jižní okraj Nového Jičina. Silnice tato má jen u Kojetína značnější stoupání a je jinak velmi dobrá. Pro nás však se za stávajících okolností nehodí, neboť je velkou zacházkou a, kdybychom ji užili, bylo by naše pochodové pásmo na jednom místě až 16 km široké, což by bylo na škodu našeho pochodu.

I když neužijeme první (a) a poslední (e) pochodové cesty, vyzní náš souhrnný úsudek o pochodovém pásmu na N. Jičín v ten smysl, že v něm můžeme jak ve dne, tak i za noci pochodovati v poměrně širokém učlenění s brigádami vedle sebe.

A nyní postupující zase od severu na jih, počneme zkoumati komunikační síť na Val. Meziříčí.

1. Jen pro denní pochod menších pěších částic byla by cesta z Mor. Hranic po Hranickém kopci (asi 2 a půl km na východ od Mor. Hranic), Kozími Loučkami (Litschel), severním okrajem Hustopeče—Porubou—Lešnou (Löschna asi 4 km na východovýchod od Hustopeče) do Baniny (asi 2 km na sever od Val. Meziříčí).

2. Silnice vedoucí z Mor. Hranic po severním břehu Bečvy skrze Hustopeč do Krasna (severní předměstí Valašského Meziříčí). Hodí se výtečně pro všechny naše zbraně a služby. A přes to, že jde rovnoběžně s řekou a dráhou, dobrými to orientačními pomůckami pro nepřátelské letectvo, budeme po ní pochodovati, jelikož, jak dále uvidíme, nemáme na Val. Meziříčí velký výběr průběžných pochodových cest a protože podél této silnice jest poměrně mnoho menších lesů a větších osad, jež skýtají kryt proti pozorování se vzduchu.

3. Silnice z Ústí (Aušty asi 4 km na jihovýchod od Mor. Hranic), Skaličkou, severním okrajem Kelče, skrze Komarovice (asi 2 km na východ od Kelče), Brankami (Branek asi 6 km na západ od Val. Meziříčí). Vzhledem ke středu našeho kantonování (u Valšovic — Walschowitz 4 km na jihozápad od Mor. Hranic) dělá tato cesta velkou zacházku a je nad to tak klikatá, že, užijeme-li ji vůbec, tedy jen pro lehké dělostřelectvo a povozy.

4. Silnice z Opatovic (Opatowitz asi 5 km na jih od Mor. Hranic) Kelčem a odtud jako předešlá na Bránky nebo Pohlitz (8 km na západojihozápad od Val. Meziříčí) do Val. Meziříčí. Má četná a dosti velká stoupání, je však krátká a mohou po ní pochodovati všechny naše jednotky.

5. Silnice ze Soběchleb (10 km na jihozápad od Mor. Hranic) Nečicemi do Biškovice (Bischkowitz asi 5 km na východ od Soběchleb), Komárna (6 km na jihovýchod od Biškovice), Loučky (Loučka 4 km na východ od Komárna) a Val. Meziříčí. Tato silnice, mající přes Všechnovice (Wschechowitz asi 5 km na západojihozápad od Kelče) též dobrou spojkou na Kelč (Alt.-Neu Keltsch) hodí se rovněž pro pochod všech našich jednotek. Ale jak dále uvidíme, užily bychom jí jen pro pohyb značnější části služeb.

Celkem můžeme i na Val. Meziříčí pochodovati v širokém tvaru s brigádami vedle sebe.

A teď si prohlédneme zevrubněji kantonovací místa. Obdobné skupiny vesnic, jak jsme je vyhledali v krajině přerovské, tentokrát však s dobrým odchodem na N. Jičín a Val. Meziříčí a pohodlným příchodem od Přerova by byly asi tyto:

a) na sever od Bečvy:

1. Milnov (Millenau asi 6 km na severozápad od Mor. Hranic)—Hrabůvka—Velká (Welka).

2. Klagsdorf (4 km na západ od Mor. Hranic)—Drahotuše (Drahotusch).

3. Hlušov (Hleis 3 km na východ od Mor. Hranic)—Černotín (Czernotin). Tato je poměrně malá a nestačí ani pro kantonování pěšího pluku.

b) na jižním břehu řeky:

4. Ústí (Austy 4 km na jihovýchod od Mor. Hranic)—Těšice (Ob. Těschitz 3 km na jihozápad od Ústí)—Malhotice (Malhotitz).

5. Opatovice (5 km na jih od Mor. Hranic)—Paršovice—Rakov.

6. Soběchleby (10 km na jihozápad od Mor. Hranic)—Nečice (Unter-Ober Nečitz)—Biškovice (Bischkowitz 4 km na jihovýchod od Soběchleb).

Pro rozlehlé lesy mezi Soběchleby, Drahotušem i (Drahotusch asi 1 km na západ od Mor. Hranic) a Lipníkem nemáme tedy u srovnání s přerovským okolím tolik a tak soustředěných kantonovacích míst, můžeme však s nimi vystačiti.

Tím jsme u konce svých úvah a nežli vypracujeme rozhodnutí velitele divise, zopakujeme si hlavní požadavky, jimž by mělo učlenění divise vyhovovati. Takové požadavky by byly:

Podle námětu: Snadný odchod na Nový Jičín nebo Val. Meziříčí a proto střed kantonovací sestavy někde na čáře Černotín (na jihovýchod od Hranic)—Valšovice (Walschowitz (na jihozápad od Hranic). Vyjímajíc velitelství, nesmí býti v Mor. Hranicích ubytován žádný prvek divise.

Podle časových možností čelo divise má býti na čáře Klogsdorf (na severozápad od Hranic)—Hleis (asi 2 km na východ od Hranic)—Ob. Teschitz (asi 7 km na jihojihovýchod od Hranic).

Vzhledem na pochod od Přerova: široké učlenění, brigády vedle sebe.

Se zřením ke komunikační síti na N. Jičín a na Val. Meziříčí: na oba směry široké učlenění s brigádami vedle sebe.

Se zřetelem k spojení a spojovací službě: vše ať je blízko Hranic.

Proti nepřátelským letcům: učlenit divisi na prostoru co možná velkém a promístit pěchotu s dělostřelectvem.

Pro pokročilou roční dobu: ať vše kantonuje a nic netáboří.

Ač mnohé z těchto úvah jsou přímo protichůdné, všechny dohromady tvoří pro rozhodnutí pevnou kostru. Toto rozhodnutí bylo by lze vyjádřit na příklad takto:

1. p. d. bude kantonovati v prostoru Nečic (Unter-Ober Nečitz 9 km na jihozápad od Mor. Hranic—Malhotic (Malhotitz 6 km na severovýchod od Nečic)—Hlušova (Hleis 3 km na východ od Hranic) a Klogsdorfu (4 km na severozápad od Mor. Hranic), tak, aby bylo lze pochodovati snadno jak na N. Jičín, tak i na Val. Meziříčí s brigádami vedle sebe.

Dělostřelectvo s pěchotou.

Žen. roty u mostů přes Bečvu.

Eskadrona na severním břehu této řeky.

Služby u Nečic.

Velitelství divise a 1. p. brig. v Mor. Hranicích, 2. p. brig. v Opatovicích (asi 5 km na jih od Hranic).

Telefonické spojení jen s pěšími brigádami, vojskovými tělesy dělostřelectva a se službami.

Zevrubné učlenění bylo by pak asi toto:

Velitelství 1. p. divise v Hranicích.

Velitelství 1. p. brig. taktéž v Hranicích.

1. p. pl.: jeden prapor v Klogsdorfu, dva s plukovním velitelstvím v Drahotuších.

2. p. pl.: jeden prapor v Hlušově (Hleis), jeden s pluk. velitelstvím v Černotíně (Czernotin asi 3 km na jihovýchod od Hranic) a jeden ve Zbrašově (Zbraschau asi 2 km na jih od Hranic).

Velitelství 2. p. brig. v Opatovicích.

3. p. pl.: jeden prapor v Ústí (3 km na severovýchod od Opatovic), jeden v Těšicích (Ob. Těschitz) a jeden s velitelstvím pluku v Malhoticích.

4. p. pl.: velitelství a jeden prapor v Opatovicích, po jednom praporu v Rakově a Paršovicích.

Eskadrona ve Špičkách (Speitsch asi 5 km na východ od Hranic).

Žen. roty: jedna v Drahotuších, druhá v Teplicích (Teplitz asi jeden a půl km na jih od Hranic).

Lehký dělostřelecký pluk: velitelství a jeden oddíl ve Valšovicích (Walschowitz asi 3 km na jihozápad od Hranic), jeden oddíl v Ústí (Austy), houfnicový oddíl v Rakově.

Hrubý dělostř. pluk: velitelství a jeden oddíl v Opatovicích, druhý oddíl v Malhovicích (asi 2 km na jihovýchod od Opatovic).
Horský děl. oddíl v Drahotuších.

Služby: v Soběchlebech, Nečicích a Biškovcích (asi 4 km na jihozápad od Opatovic. (Viz „Průsvitka“ č. 2.)

III. Rozhodnutí velitele 1. p. d. pro pochod z Přerova do Hranic.

Známe již ubytovací sestavu v okolí Přerova a Hranic, prostudovali jsme i silniční síť mezi oběma městy a můžeme proto bez dalších úvah napsati ihned velitelské rozhodnutí, jež by mohlo býti na příklad:

I. Pochodové pásmo je ohraničeno na severu silnicí přes Dolní Oujezd (Unt. Aujezd asi 5 km na severozápad od Lipníka) a na jihu silnicí přes Dřevohostice (Dřewohostitz asi 10 km na jih od Lipníka).

II. Se zřetelem na nepřátelské letectvo pochoduje jen potmě a vyhněte se středním silnicím přes Lipník a Týn (na jižním břehu Bečvy na jihozápad od Lipníka); pochodovati po těchto silnicích smí jen velitelství divise a krátké proudy vozů.

III. Pochod valného voje ve dvou skupinách. Na severu jen část pěších jednotek a na jihu většina divise po dvou pochodových cestách v proudech podle rychlosti. V čele eskadrona, pak pěší vojska, potom dělostřelectvo. Trény s vojsky. Služby s auty naposled.

IV. Velitelství divise bude ve 23 hod. v Hranicích.

V. Ubytovatelé ať dosáhnou nového ubytovacího prostoru dvě hodiny před soumrakem.

IV. Rozkazy 1. pěší divise pro pochod a ubytování v Hranicích a okolí.

Červená armáda. Stan v Přerově dne 11. října 10 h.

1. pěší divise.

Štáb.

3. oddělení.

Č. j. 456 o p.

Mapa 1:75.000 Přerov, Hranice, N. Jičín a Val. Meziříčí.

Všeobecný operační rozkaz č. 59. pro noční pochod dne 11. října.

1. část.

I. Všeobecná situace a zprávy o nepříteli.....

II. Úkol. Noční pochod do okolí Hranic.

III. Povšechná prováděcí ustanovení.

Divise bude pochodovati po okrajích prostoru vytýčeného na severu silnicí přes Dolní Oujezd (Unt. Aujezd asi 5 km na severozápad od Lipníka) a na jihu silnicí přes Dřevohostice (Dřewohostitz asi 10 km na jih od Lipníka), obě silnice v to čítajíc. Prostředních pochodových dráh u Bečvy bude užito jen menšími částicemi.

Valný voj bude pochodovati ve dvou skupinách. Na severu jen část pěších jednotek a na jihu hlavní vojska divise po dvou silnicích v proudech, skládajících se z jednotek stejné pochodové rychlosti. V čele eskadrona, pak pěší vojska, potom dělostřelectvo, služby a naposled dopravní a zdravotnická automobilní kolona.

Trény s vojsky.

Jednotlivé části vyrazí postupně počínajíc soumrakem a do svítání bude přesun ukončen.

Podrobnosti pochodu viz v tabulce.

IV. Kantonování: 1. p. d. bude kantonovati v prostoru Nečic (Unter-Ober Nečitz 9 km na jihozápad od Mor. Hranic), Malhotic (Malhotitz 6 km na severovýchod od Nečic), Hlušova (Hleis 3 km na východ od Hranic) a Klagsdorfu (4 km na severozápad od Mor. Hranic), tak, aby bylo lze pochodovati snadno jak na N. Jičín, tak i na Val. Meziříčí s brigádami vedle sebe.

Vyjmajíc jeden prapor bude 1. p. brig. bytovat na severním břehu Bečvy s pluky vedle sebe a 2. p. brig. vedle první, postupně do prava s pluky za sebou.

Dělostřelectvo s pěchotou.

Žen. roty u mostů přes Bečvu.

Eska drona na severním břehu této řeky.

Služby u Nečic.

Velitelství divise a 1. p. brig. v Hranicích, druhé v Opatovicích (asi 5 km na jih od Hranic).

Podrobnosti viz v tabulce.

V. Ubytovatelé ať dorazí v 17 hod. 30 min. do nových prostorů. Ubytovatelé ženijních rot připojte se k ubytovatelům 1. p. brig.

2. p. brig. dostane v 15 hodin u zámku v Horních Moštěnicích motocykl s vozíkem pro štábního důstojníka, který bude řídit kantonování v těch obcích své brigády, kde bude bytovat pěchota společně s dělostřelectvem.

VI. Přemístění stanu: Vel. divise od 23. hodin v Hranicích. Permanence v Přerově do 1 hod.

VII. Dodávání zpráv: Pěčí divise bude v prostoru u Hranic zřízena telef. spojení s 1. p. brig. v Hranicích, 2. p. brig. a hrub. děl. pl. v Opatovicích, lehkým děl. pl. ve Valšovicích a se službami v Horních Nečicích.

VIII. Příští výdej rozkazů v Mor. Hranicích v 9 hod. 30 min.

1. příloha.

Za správnost:

Náčelník štábu B.

Podpis:
Generál N.

Dostanou: Pěší brig. ve 3 výtiscích,
děl. brig. ve 4 výtiscích,
esk.,
vel. žen. vojsk ve 3 výtiscích,
přednosta služby intendantní,
" " zdravotnické,
" " dopravní,
" " spojovací,
oddělení štábu a stan,
velitelství červené armády co hlášení.

Poznámka pro čtenáře: V tomto rozkaze nenařizuje velitel divise, aby nikdo za pochodu a v kantonování nerozžehoval v noci na holých místech světél, nerozdělával ohňů, nekouřil, aby se ve dne neděly v kantonování žádné nápadné pohyby, aby se vše maskovalo před nepřátelským letectvem atd., neboť to jsou vesměs ustanovení z výcvikových předpisů a jsou zdůrazňována již při cvičeních v míru. Budou však, pokud třeba, v rozkazech velitelů vojskových těles, v 2. části všeobecného operačního rozkazu pro služby a v rozkaze pro přesun stanu.

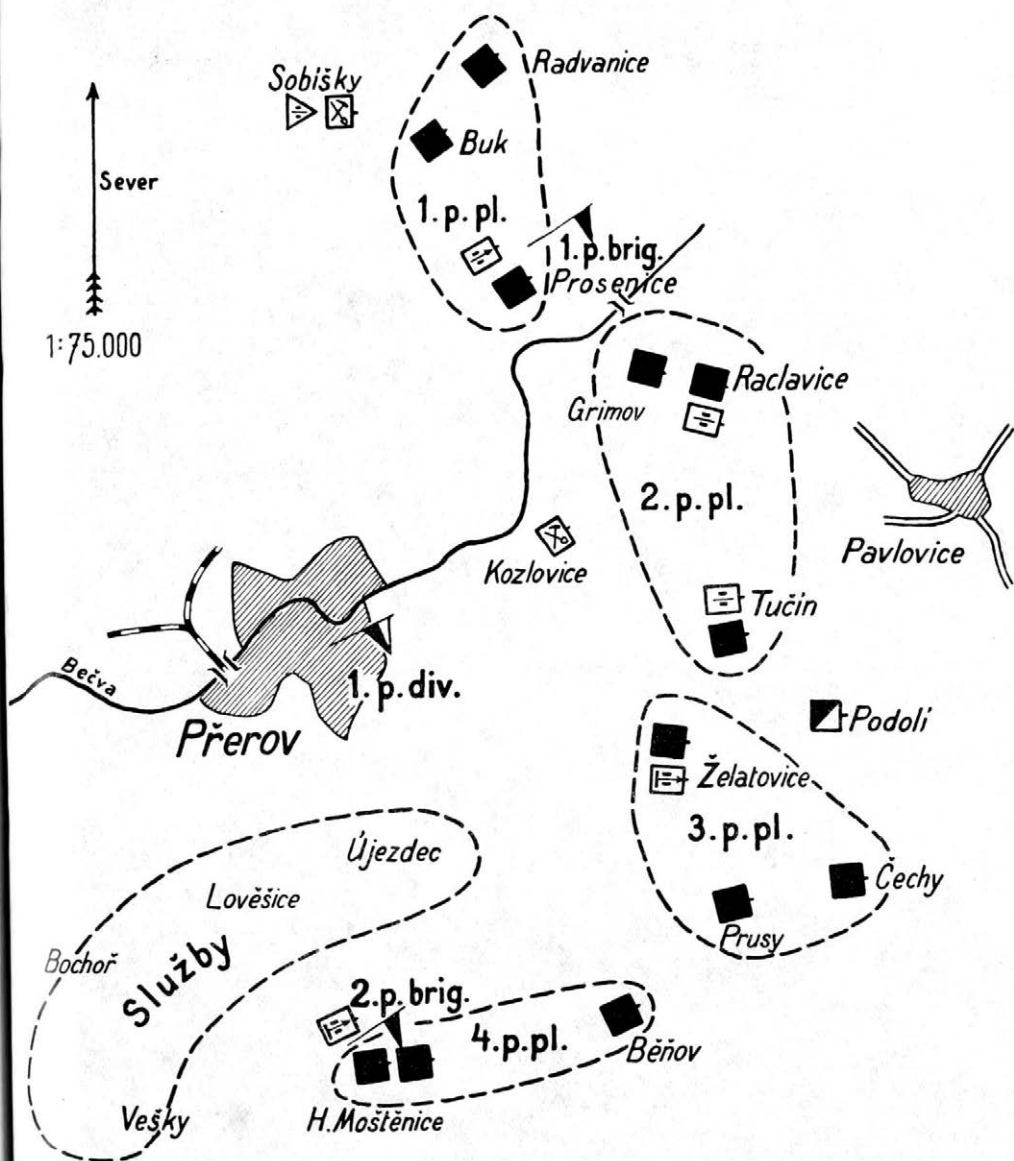
Rozvrh pochodu a kantonování 1. p. d.

velitel	proud	cesta ²⁾	východiště	časem v	kantonuje v	poznámka
vel. 1. p. brig.	1. p. pl., jedna žen. rota, hor. děl. odd.	A z Prosenic, Radvanicemi, Dolním Oujezdem, Podhořím (Podhorn) ¹⁾	rozcestí asi 1½ km na severovýchod od Radvanic	21h 15	Klagsdorfu a Drahotuších, zde hor. děl. odd. a žen. rota, vel. brig. v Hranicích	¹⁾ povozy po sil- nici Osek, Lipník ²⁾ Velitelé proudů označ- kujte ještě ve dne své cesty. Cestu B a C vy- týčí společně po vzájemné doho- dě velitelé pěších a dělo- střeleckých proudů, kteří v noci se svými proudy po nich půjdou.
vel. 2. p. pl.	2. p. pl., jedna žen. rota	B z Pavlovic, Lhotou, Zbrašovem (Zbraschau)	boží muka asi 1 km na severovýchod od Pavlovic	21h 20	Hlušově, Černotíně a Zbrašově; žen. rota v Teplicích (Teplitz 1 km na jih od Hranic)	
vel. 2. p. brig.	2. p. brig.	C z Domaželic, Dřevo- hosticemi a Nečicemi	na půlceste mezi Čechy a Domaželicemi	20h 25	v prostoru Ústí, Těšice, Malhotice, Rakov, Paršovice s pluky za sebou ve směru pochodu; vel. brig. v Opatovicích	
vel. l. děl. pl.	l. děl. pl.	B	boží muka asi 1 km na severovýchod od Pavlovic	24h	vel. a jeden odd. ve Valšovicích, jeden v Ústí a třetí v Rakově	
vel. hr. děl. pl.	hr. děl. pl.	C	na půl cestě mezi Čechy a Domaželicemi	23h	vel. a 1 odd. v Opatovicích, druhý v Malhoticích	
vel. esk.	esk.	Hradčanami, Šišmou a dále po C	z ubytování	20h 30	ve Špičkách (Speitsch asi 5 km na východ od Hranic)	
velitele určí vel. stanu	jízdní odřad stanu a povozy	z Přerova Lipníkem do Hranic	z ubytování	20h 30	Hranicích	
	pěší prvky stanu	z Přerova, Sušicemi, Týnem a dále udržovanou cestou na jižním břehu Bečvy		19h 45		

Vysvětlivka pro čtenáře: Hodiny pro odchod byly určeny na podkladě toho, že v noci ujdou za hodinu: pěší jednotky 3 km, hr. děl. pl. a trény 4 km, l. děl. pl. a esk. 5 km.

Kantonování 1. p. divlze z 10. na 11. říjen.

(Příloha k I části řešení námětu č. 15)

Kantonování 1. p. divise z 11. na 12. říjen.

(Příloha k II. části řešení námětu č. 15.)

